

Uključivanje kase se vrši pritiskom na taster **KRUG**

Na display-u se pojavljuje :

- 1) **REGISTRACIJA** – pritiskom na taster **TOTAL** ušli ste u režim koji se odosi na **PRODAJU I REFUNDACIJU** kao prva stavka u režimu registracije nalazi se **PROMET – PRODAJA** pritiskom na taster **TOTAL** – ušli ste u režim **PRODAJE** (na display-u se pojavljuje 0,00)

Prodaja se vrši na sledeći način :

Količina x šifra artikla pa zatim taster **PLU** [ili *Količina X Skenirati artikal barcod čitačem*] – na display se pojavljuje naziv artikla i cena

Ukoliko ga želite prodati ,potvrđujete tasterom :

TOTAL- ako naplaćujete gotovinom - račun izlazi ili

PY 1 – TASTER gde možete odabrati neki od **TIP**-a plaćanja (**Platna Kartica,Ček,...**)

i kad odaberete potvrdite **TOTAL-om** - račun izlazi .

Ukoliko ga želite **stornirati** to možete uraditi pre tastera **TOTAL** , tako što tasterom **VD** stornirate odkucanu stavku (na display-u stoji minus ispred vrednosti i potvrdite **TOTAL-om**)

Prodaja sa više stavki na računu se vrši tako što kao i u prethodnom slučaju odkucate artikal ,na isti način odkucate i sledeći ,a tasterom **STL** –(*medjuzbir*) proveravate ukupan iznos pre naplate.

Za naplatu taster **TOTAL** –**račun izlazi** , a ukoliko želite stornirati :

- **Ceo račun** - pritisnite taster **ŠIFT** pa **VD** **VD**,gde vam se kao prva opcija pojavljuje stavka **OČISTI** gde potvrdom na **TOTAL** kasa stornira ceo račun ,
- **Samo jednu stavku sa računa** – odkucate artikle ,pa zatim taster **STL** (*medjuzbir*) gde strelicom gore-dole   odaberete artikal koji želite stornirati pa po odabranom artiklu pritisnite taster **VD**

Tasterom **STL** – (*medjuzbir*) proverite iznos računa i ukoliko je odgovarajući **TOTAL** -om ga naplaćujete.

Tasterom **KRUG** se možete vratiti u pod-meni **PRODAJA** ,gde se strelicom   dole možemo pozicionirati na opciju **PROMET-REFUNDACIJA**.

(ova opcija služi tj.po novom zakonu o e-fiskalizaciji menja stari način ispravke računa ,ukoliko je isti naplaćen a potrebno je vršiti njegovu ispravku).

u opciji **REFUNDACIJA** se ulazi tasterom **TOTAL** ,gde kasa izbacuje poruku **Skeniranje QR coda**

-ukoliko imate QR cod prikaoen na kasi potvrdite **TOTALOM** i skenirajte **QR** cod sa računa za koji želite raditi ispravku ,

-ukoliko nemate **QR cod čitač** pritisnite taster **C** – za ne

Gde na display dobijate zadnji **REF BROJ** koji je izdat na vašoj kasi.

U ovom režimu je potrebno odkucati **PFR broj** sa računa **primer: [Y5UBTSKP-Y5UBTSKP-39]** za koji radite ispravku,potvrditi tasterom **TOTAL** ,zatim uneti **PFR vreme** sa računa **primer: [29.12.2021. 16:36:59]** i još jednom taster **TOTAL**,i ponoviti tj.odkucati sve one stavke sa računa koje želite da ispravite i na kraju potvrditi sve **TOTALOM**.

Kasa će odštampati **SLIP – račun** kao potvrdu na kome jasno u naslovu stoji da je **REFUNDACIJA** za određene stavke sa računa.

Na ovaj način ste sa svoje fiskalne kase direktno na **SUF – serveru poreske uprave izvršili REFUNDACIJU** odnosno ispravku računa koji je već naplaćen u nekom prethodnom periodu.

Tasterom **KRUG** se vraćate korak po korak nazad na **GLAVNI MENI** .

Strelicom na dole   odaberete opciju **IZVEŠTAJ**
za ulazak –potvrda tasterom **TOTAL**

Na display-u se pojavljuje **PRESEK STANJA** – potvrdom na **TOTAL** ,kasa štampa trenutni promet dnevni do tog trenutka koji je evidentiran na kasi.

Tasterom **KRUG** se vraćate korak po korak nazad na **GLAVNI MENI** .

Strelicom na dole   odaberete opciju **NULIRANJE**
za ulazak –potvrda tasterom **TOTAL**

Na display-u se pojavljuje **DNEVNI IZVEŠTAJ** – potvrdom na **TOTAL** ,kasa **ŠTAMPA CELOKUPAN DNEVNI PROMET**.

Tasterom **KRUG** se vraćate korak po korak nazad na **GLAVNI MENI** .
Strelicom na dole   odaberete opciju **PROGRAMIRANJE**

za ulazak –potvrda tasterom **TOTAL**

Na display-u se pojavljuje opcija **ARTIKLI**
za ulazak –potvrda tasterom **TOTAL**

Na display-u se pojavljuje ART kod : 1 - potvrditi tasterom TOTAL
na display-u se pojavljuje Ime : - uneti naziv artikla pa potvrditi tasterom TOTAL

Izbor ćirilice/latinice/brojeva se obavlja tasterom , a mala slova pritiskom na .

Ćirilica

Latinica

Brojevi

7 .,-№!@7	8 АБСЧЋ8	9 ДЂЕФ9
4 ГХИ4	5 ЈКЛЉ5	6 МНЊО6
1 ПРСШ1	2 ТУВЗЖ2	3 ХЦЗ
0 ^*=:/?0		. └.##"

7 .,-№!@7	8 ABCĆ8	9 DĚEF9
4 GHI4	5 JKL5	6 MNO6
1 PQRSŠ1	2 TUVW2	3 XYZŽ3
0 ^*=:/?0		. └.##"

7 7	8 8	9 9
4 4	5 5	6 6
1 1	2 2	3 3
0 0		. .

kada ste uneli naziv artikla - potvrđujete TOTAL-om ;
Poreska Stopa – potvrđujete TOTAL-om ;
Cena – uneti cenu – potvrđujete TOTAL-om ;
TIP cene – slobodna cena – potvrđujete TOTAL-om ;
Pojedinačna prodaja –NE – potvrđujete TOTAL-om ;
Barkod 1 – 0 – potvrđujete TOTAL-om .

Sačuvati TL – sačuvati artikal u kasi – potvrda TOTAL tasterom.

C – artikal neće biti sačuvan u kasi.

BRISANJE ARTIKLA IZ BAZE – se vrši tako što se pozicionirate u modu unosa artikla ,unesete željenu šifru potvrdite tasterom **TOTAL** pa tasterom **VD** brišete odabrani artikal iz baze.

Tasterom **KRUG** se vraćate korak po korak nazad na **GLAVNI MENI** .

Iz glavnog **MENI**-ja ,tasterom **0** gasite fiskalnu kasu.

Važno upozorenje :

Kasa koristi termo rolnu 57 mm ;
Kasa je u online režimu (u realnom vremenu) u konstantnoj sinhronizaciji sa serverom poreske uprave **SUF**-om ;
Svaka aktivnost na kasi kao što je prodaja,refundacija se beleži i ostaje trajno na serveru ;
U slučaju kvara na fiskalnoj kasi u obavezi ste da prestanete sa radom ,obavestite ovlašćeni servis i u što kraćem vremenskom periodu popravite ili obezbedite zamenski fiskalni uređaj.
Svako ručno izdanje računa i ispravke računa po novom zakonu o e-fiskalizaciji nije dozvoljeno ;
Garanti rok na uređaj je 2 godine;
Online fiskalna kasa poseduje zakonski obavezan i odobren **LPF** (lokalni procesor fiskalnih računa) koji se tarifira (rentira) po obračunskoj jedinici 1 mesec ,a naplaćuje se na 6 meseci ili 12 meseci,a u slučaju ne izmirivanja obaveza , vaš **LPFR** će biti automatski isključen ;
Redovno izmirujte obaveze da ne bi došlo do prekida komunikacije sa serverom poreske uprave .

Terminologija:

Refundacija – ispravka već naplaćenog računa ,
ESIR – elektronski sistem za izdavanje računa ,
LPFR – lokalni procesor fiskalnih računa (integriran u kasi) koji obezbedjuje direktnu-stalnu komunikaciju sa serverom poreske uprave ,
BE – bezbednosni element (SIM card) koji izdaje poreska uprava ,koji se ugrađuje u fiskalnu kasu i služi kao indentifikator poreskog obveznika tj.kao potpisivač svakog računa .

Informator (o e-fiskalizaciji u par rečenica...)

Ministarstvo finansija Republike Srbije je decembra 2020 godine u narodnoj skupštini usvojilo novi zakon o **e-fiskalizaciji** koji za razliku od starog podrazumeva da svaki evidentirani račun u maloprodaji u realnom vremenu bude prosleđen **poreskoj upravi**, pa je na osnovu ovog i ustanovljen novi termin **online kase**.

Datum primene novog zakona o **e-fiskalizaciji** je definisan kao **01.11.2021** , a kao krajnji koji se definiše kao datum potpunog prelaska na **online sistem** je **30.04.2022** godine. Period između dva datuma je ministarstvo finansija definisalo kao **tranzicioni period** , i kao period u kojem poreski obveznici shodno ponudi, koja je na tržištu treba da se opredele i započnu svoj rad na novom **online uređaju**.

Ministarstvo finansija je kao uvodnu proceduru za **e-fiskalizaciju** definisalo i određene prijave koje se obavljaju preko portala **e-porezi** i to sledeće (Prijava maloprodajnog objekta, Prijava za subvenciju koja traje do 31.01.2022 , i na kraju naručivanje tzv **BE** – bezbednosnog elementa poreskoj upravi). Sve prijave može podnositi serviser ili knjigovođa.

Princip rada :

Za razliku od prethodnog zakona o fiskalnim kasama, zakon o **e-fiskalizaciji** nudi poreskom obvezniku shodno svom metodu rada širi dijapazon u kreiranju, odabiru uređaja na kojem će obavljati promet. Ustanovljen je za početak novi termin a to je **ESIR** – elektronski sistem za izdavanje računa.

Pa tako **ESIR** može biti **sofverski** (*korisnik radi na računaru*), **hardverski** (*korisnik radi na fiskalnoj kasi*) , **softverski android** (*korisnik radi na android uređaju*). Za sva tri oblika, načina poslovanja potrebno je da **ESIR** dobije odobrenje od ministrastva finansija (odnosno njegov autor).

Počnimo redom :

Softverski ESIR je maloprodajna aplikacija u kojoj poreski obveznik obavlja promet na malo na svom računaru , koji u ovoj varijanti mora imati stabilnu internet vezu. Pored **ESIR-a** , na računaru je potrebno imati još jedan obavezan zakonski propisan element a to je **LPFR** (*lokalni procesor fiskalnih računa*), koji je ustvari pomoćni program koji komunicira u realnom vremenu između **ESIR-a** i **Poreske Uprave**. U ovoj varijanti na računaru je potrebno imati i **čitač kartica** , u koji se postavlja **BE**-bezbednosni element , kao i termalni printer koji će štampati račune. Termalni Printer se na tržištu pojavljuje i sa integrisanim **LPFR-om** (*hardverski*) i slotom za **BE**.

Hardverski ESIR – odnosno fiskalna kasa je autonoman uređaj koji ima integrisan **LPFR** , i integrisan slot za Bezbednosni element (**BE**). Ovakav uređaj ima tri načina povezivanja sa serverom poreske uprave (GPRS, Lan , WiFi).

Softverski Android je takođe autonoman uređaj sa integrisanim printerom. Ovakav tip uređajaja takodje poseduje **ESIR** sa softverskim **LPFR-om** i slotom za ugradnju **BE**.

Kako sistem funkcioniše (važi za sve tipove koji su gore navedeni).

Kasir oduka račun , **ESIR** poziva **BE** koji je u ovom slučaju potpisivač, validator vašeg računa, račun odlazi na **LPFR** koji mu dodeljuje broj , račun se vraća nazad na **ESIR** koji kreira na osnovu svih podataka na račun i **QR cod** i kao takav ide na štampanje.

Šta je ustvari LPFR i koja je njegova uloga :

LPFR je trenutno najspecifičniji, najzahtevniji element koji poseduje jedno prodajno mesto.

Njegova uloga je da zaprima od servera poreske uprave račune, da iste dodeljuje **ESIR-u** za svaki odkucan račun, da realizovane račune u realnom vremenu prosledjuje serveru poreske uprave, da zaprima nove brojeve računa i da ukoliko dodje do prekida veze sa serverom poreske uprave, realizovane račune pamti 7 dana.

Šta je ustvari BE i koja je njegova uloga :

Bezbednosni element je ustvari plastična kartica koja se pojavljuje za sada u dva formata **SmardCard** i **SimCard**. Izrađuje je isključivo **Poreska Uprava** i u njenom čipu su upisani svi oni podaci koji su uneti u prvoj prijavi, a to su Naziv Firme, Adresa, PIB kao i ID poslovne prostorije.

Napomena Ukoliko dodje do promene adrese maloprodajne prostorije potrebno je naručiti novi BE.

Dakle prvi utisak je da je novi zakon o e-fiskalizaciji dosta liberalan u odnosu na stari zakon o fiskalnim kasama, da nudi širi dijapazon prilikom odabira na koji način će poreski obveznik kreirati svoje prodajno mesto ali, i veoma sofisticiran, složen i kompleksan.

Nova terminologija :

ESIR – elektronski sistem za izdavanje računa (*hardverski ili softverski – odobren od min.finansija*)

LPFR – lokalni procesor fiskalnih računa (*hardverski ili softverski – odobren od min.finansija*)

BE – bezbednosni element (*izrađuje poreska uprava*)

Refundacija – ispravka već odkucanog računa

SUF – sistem za upravljanje fiskalizacijom (*Server Poreske Uprave*)

PFR broj – referentni broj računa (*podatak na dnu racuna*)

PFR vreme – referentno vreme računa (*podatak na dnu racuna*)

ID prostorije – jedinstvena oznaka maloprodajnog prostora (*upisana u BE, i izlazi na racunu u zaglavlju istog*)

QR code – qr kod je ispisan na svakom račun u kome je sadržaj celog računa .

U novom zakonu više ne postoji :

- blok ispravke računa - menja ga refundacija ,

- blok fiskalnih isečaka – ukoliko dođe do kvara na fiskalnom uređaju potrebno je u što kraćem roku popraviti ga jer je zabranjeno ručno, pisano izdavanje računa ,

- knjiga dnevnih izveštaja – nije obavezna,

- štampanje dnevnih izveštaja – nije obavezno.

Svi online fiskalni uređaji koriste termo rolnu 58 mm , u nekim slučajevima će biti prisutna termo rola 80 mm

Shodno cenovnom rangju na tržištu očekivane cene

LPFR – mesečno rentiranje ,

ESIR – softverski (windows ili android) mesečno rentiranje ,

Komunikacija prodajnog mesta i poreske uprave se ostvaruje putem (GPRS 4G, Lan ili WiFi) – mesečno plaćanje ka operateru koji pruža usluge.